ሰመመን

ከሲሳይ ንጉሡ

ኩራዝ አሳታሚ ድርጅት
1978
አዲስ አበባ

ሰመመን

ከሲሳይ ንጉሡ

ኩራዝ አሳታሚ ድርጅት
1978
አዲስ አበባ

ኩራዝ አሳታሚ ድርጅት

Kuraz Publishing Agency

ስልክ / TEL. 11 27 19   ፖስታ ሣ. ቁ. / P. O. Box 30933

አዲስ አበባ ADDIS ABABA
ኢትዮጵያ ETHIOPIA

፩ኛ እትም ጥቅምት ፲፱፻፸፰
፪ኛ እትም ታኅሣስ ፲፱፻፸፰
፫ኛ እትም ግንቦት ፲፱፻፸፰

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው ።
ALL RIGHTS RESERVED

የሽፋን ሥዕል—ሰዒስ ግብረ ሕይወት

ንግድ ማተሚያ ቤት

ምዕራፍ አንድ

የፍልስፍናው መምህር ዮናታን እጅጉ ፥ የተማሪዎቻቸውን ወረቀት በማረም ላይ ሳሉ ፥ አንድ በማይለሸነት የተሠራ የጥናት ጽሑፍ ገጠማቸው ። ጽሑፉ የአቤል ሙሉዬ መሆኑን ማመን ስላቃታቸው ፥ ከቢሮአቸው ድረስ አስጠርተው ጠየቁት ።

" አቤል ፥ ይህ የጥናት ጽሑፍ ያንተ ነውን ? "
" አዎ ! የኔ ነው ። "
" ስትሠራው ተቻኩለህ ነበር መሰለኝ ? "

አቤል ስለ ተደናገጠ ዝም አለ ። ቶሎ መልስ አልሰጣቸውም ። ዮናታንም ድንጋጤውን ከገጽታው ላይ ስላነበቡ አነጋገራቸውን ለማቅለል ሞከሩ ።

" ማለቴ ለዝግጅቱ የሰጠኋችሁ ጊዜ አንሶአችሁም ሊሆን ይችላል ። "

አሁንም አቤል መልስ አልሰጠም ። የይድረስ — ይድረስ ሥራ መሥራቱን ልቡ ያውቃል ። ጊዜ አንሶት አልነበረም ። እንዲያውም ከተሰጠው ጊዜ አንድ ሳምንት ቀድሞ ነው ያስረከበው ። በመሠረቱ ፥ መምህሩ በሰጡት የጊዜ ገደብ ውስጥ የጥናት ጽሑፍ ተሠርቶ መቅረብ አለበት ። ከዚያ በኋላ የመምህሩ ድርሻ እንደ ሥራው ጥራትና ይዘት ፥ ውጤት መስጠት ነው ። አስተዋዩ ዮናታን ግን ፥ በተበላሸው የአቤል ወረቀት ላይ ሳያመዛዝኑ ርምጃ መውሰድ አልፈለጉም ። ዐይናቸውን ወረቀት ላይ ተክለው በሐሳባቸው የአቤልን ለውጥ ለማጥናት ተገደዱ ።

በአዲስ አበባው ዩኒቨርስቲ የፍልስፍና ትምህርት ክፍል የዓመቱ ተመራቂዎች ሰባት ናቸው ። ከሰባቱ መሐል አንዱ አቤል ሙሉዬ ነው ። መምህር ከማናቸውም ይልቅ በአቤል ላይ ያላቸው እምነት ላቅ ያለ ነው ። የሦስቱን ዓመት የዩኒቨርስቲ ትምህርት እያጠናቀቀ የመጣው ከፍ ባለ ውጤት

ነው ። ከዚህም በላይ በክፍል ውስጥም ሆነ በውጭ ፣ በግል የሚያቀርበው ጥልቅ 'ዲያሎግ' በዮናታን ልብ ውስጥ ትልቅ ቦታ ነበረው ። የዮናታን ምኞት አቤል በከፍተኛ ማዕረግ ተመርቆ የበለጠ ከፍተኛ ትምህርት እንዲከታተል ነው ። "... ታዲያ ይህ የአፋፍ ላይ እንቅፋት ምን ይሆን ?" ሲሉ ዮናታን ራሳቸውን ጠየቁ ።

ካቀረቀሩበት ወረቀት ቀና ብለው መነጽራቸውን በጣታቸው ሽቅብ ገፋ እያደረጉ ፣ ለአቤል ድንገተኛ ጥያቄ አቀረቡለት ።

"ዕድሜህ ስንት ነው ?"

"ሃያ አንድ ።"

"ገና ወጣት ነህ" አሉት ፣ የደረሰበትን የትምህርት ደረጃ ከዕድሜው ጋር በማነጻጸር ።

"በአንደኛና በመለስተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት እያለሁ ሦስት ያህል ክፍሎች በእጥፍ ነበር ያለፍኩት ፤ ለዚህ ነው በጊዜ ዩኒቨርስቲ የገባሁት" አላቸው መገረማቸውን በማየት ።

"ወላጆችህ በቅርብ ናቸው ?"

ይህ ድንገተኛ ጥያቄ አቤልን ቢያስደነግጠውም ፣ ከጥናት ጽሑፉ ጉዳይ ወጣ ያለ አርዕስት በመሆኑ ወዶታል ። ይሁንና በተዘዋዋሪም ቢሆን ለዚህ ጥያቄ መንሥኤው የጥናት መበላሸት መሆኑን ሳይገምት አልቀረም ።

"በቅርብ እንኳ የሉም ። ጎንደር ክፍለ ሀገር ናቸው" ሲል መለሰ ።

"የኑሮ ደረጃቸው እንዴት ነው?"

"መቼም ጎርሰው ያድራሉ ። ቋሚ የገቢ ምንጭ ግን የላቸውም" ካለ በኋላ ፣ ድንገት ግልፍ ብሎት ፣ "ያው እንደ አብዛኛው ኢትዮጵያውያን ወላጆች የእኔኑ እጅ ተጠባባቂዎች ናቸው" ሲል አከለበት ።

ይህ ከጥያቄአቸው ውጭ ቢሆንም ፣ አንድ አቤል የተመረረበት ጉዳይ መሆኑን ከአነጋገሩ ለመረዳት ዮናታን ብዙ

ጊዜ አልወሰደባቸውም ። ሆኖም የእሳቸው መንደርደሪያ በአቤል ውስጥ በቅርብ የደረሰ አደጋ ወይም አጋጣሚ እንዳለ ለመረዳት ነበር ። በዚህ ረገድ ቀጥተኛ መልስ ባያገኙም ጥርጣሬአቸውን ለማስወገድ ችለዋል ።

"ታዲያ ..." ብለው ዮናታን መናገር ያሰቡትን ሳይጨርሱ ፣ አጠገባቸው ያለው ቴሌፎን አቃጨለ ። የስልክ ጥሪው የማን መሆኑን በልባቸው ገመቱ ።

"ሁሉ ... ሲብሊንግ" አሉ አንዳች ነገር እንደሚጠብቁ ሁሉ ፊታቸው ላይ ጉጉት እየተነበበ ።

የደወለችው ሚስታቸው ሞኒካ ነበረች ። ንግግራቸው በጀርመንኛ ስለሆነ ፣ አቤል ከዮናታን አፍ ምንም ነገር ሊረዳ አልቻለም ። ነገር ግን የዮናታን ሚስት ጀርመናይት መሆኗን በዩኒቨርስቲው አካባቢ ሲወራ ይሰማ ስለ ነበር ፣ ዮናታን አሁን የሚነጋገሩት ከሷ ጋር መሆኑን ገመተ ።

ሰሞኑን በርሊን ውስጥ የሚገኘው የሞኒካ ወንድም በጠና ታሞ ከባድ ቀዶ ሕክምና እንዲደረግለት እየተጠባበቀ ነበር ። ዮናታንና ሚስታቸውም ይህንኑ ጉዳይ በቴሌፎን በመከታተል አብረው ሲጨነቁ ነው የከረሙት ። የተጠቀሰው ዕለት ደርሶ ሦስት ሰዓት ያህል የፈጀ ቀዶ ሕክምና ከተደረገለት በኋላ ፣ ወንድሟ በሰላማዊ ሁኔታ እንደሚገኝ ዘመዶቿ ከበርሊን ደውለው ለሞኒካ ይነግሯታል ። ሞኒካም ወደ ዮናታን የደወለችው ይህንኑ ልታበሥራቸው ነበር ።

ዮናታን ቴሌፎኑን ከዘጉ በኋላ ፣ በደስታ ስሜት ፊታቸው ፈካ ። ከአቤል ጋር ጀምረውት የነበረውን አርዕስት በዜናው ጣልቃ ገብነት ለማሳጠር ተገደዱ ።

"...እስቲ ለማንኛውም እንደገና እየው" አሉት ፣ በሚያባብል ድምፅ ።

አቤል በእሺታ ራሱን ናጠ ።

"ሐሳብ ውስጥ ገብተህ ወይም ተቻኩለህ ይሆናል እንጂ ፣ አንተ እንዲህ ዓይነት ሥራ እንደማትሠራ እተማመናለሁ" እያሉ ለአቤል ወረቀቱን መልሰው ሰጡት ።

ወረቀቱን ሲቀበላቸው ፊቱ ላይ አንድ ስሜት አነበቡ ። ስሜቱ የገባቸው ይመስል ፣ "አይዞህ የሦስት ሳምንት ጊዜ ለጥቼሃለሁ ። ረጋ ብለህ ሥራው" አሉት ።

አቤል ሲወጣ ከአንድ እሱነቱ ውስጥ ሁለት ስሜቶች እየተሟገቱ ነበር ።

" ስማ አቤል ! አሁን ወረቀቱን መልሰህ የተቀበልካቸው ምን ልትጨምርበት ነው ? የተቻለህን ያህል ሠርተሃል ። ይልቅ ፥ ' የማውቀው ይህን ያህል ነው ፥ በቃ ' በልና መልስላቸው ፤ ያሻቸውን ውጤት ይስጡህ " ይላል አንዱ ስሜቱ ።

" ይህን ማመንታትህን ትተህ እንደ ገና በደንብ አጥርተህ ለመሥራት ሞክር ። ተፍጨርጨር ። የመጨረሻ ዓመትህ መሆኑን አትርሳ ። ወላጆችህም በተስፋ የአንተኑ እጅ ጠባቂዎች መሆናቸውን አትርሳ ። የሚወዱህን መምህርም አታስቀይማቸው ... " ይላል ሌላው ስሜቱ ።

" የወላጆችህም ችግር ሆነ የመምህርህ ፍቅር ከችሎታህና ከአቅምህ በላይ ሊያደርግህ አይችልም ። የምትችለው ያንን ያህል ነው ፥ በቃ ! ... "

" እስቲ ለማንኛውም እንደ ገና እየው ... "

እንዲህ ስሜቶቹ እየተሟገቱ ከመኝታ ክፍሉ ደረሰ ።

ሦስቱም የመኝታ ክፍል ጓደኞቹ እዚያው ውስጥ ነበሩ ። አቤል ምንም ሳይነግራቸው በቀጥታ ወደ አልጋው ሔዶ በአንድ ጎኑ ዐረፍ አለ ። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ አቤል ለመኝታ ክፍል ጓደኞቹ ወሬ ማካፈል ቀርቶ ፥ አብረውት መሆናቸውም እያስጠላው ነበር ። ብቸኝነት እያጠቃው ስለ መጣ ፥ ብቸኛ ክፍል ውስጥ ቢሆን ምንኛ በወደደ ! ... ከራሱ ጋር በመጣላቱ የፈጠረው ጥላቻ እንጂ ፥ ከእንዳቸው ጓደኞቹ ጋር ግጭት አልነበረውም ።

እስክንድር ማንደፍሮ አቤልን ተደራራቢ አልጋ የሚጋራው የመኝታ ክፍል ጓደኛው ነው ። በዩኒቨርስቲው ውስጥ ሦስት ዓመት አብረው ቆይተዋል ። ከመኝታ ክፍል ጓደኝነታቸውም ሌላ ፥ ሁለቱም የፍልስፍና ተማሪዎች ናቸው ። እስክንድር ከአቤል በዕድሜ ላቅ ያለ ሲሆን ፥ በአቤል የትምህርት ጉብዝና ላይ ጤናማ የሆነ ቅናት አለው ።

ሌሎቹ ሁለቱ የመኝታ ክፍል ጓደኞቹ ሳምሶን ከልሌ እና አሥራት ጣሰው ናቸው ። ሁለቱም በግቢው ውስጥ የሚታወቁት በቅጽል ስማቸው ነው ። ሳምሶን ከስሙ ጋር

' ጉልቤው ' የሚል ቅጥያ ስለ ወጣለት ፥ ማንኛውም ተማሪ ሲጠራው ሳምሶን ' ጉልቤው ' እያለ ነው ። አሥራት ደግሞ የሚታወቀው ' ድብርት ' በሚል ቅጽል ስም ነው ። በተማሪው ዘንድ ትክክለኛ ስሙ ጭራሽ ተረስቷል ማለት ይቻላል ።

ሳምሶን ' ጉልቤው ' እና አቤል መኝታ ክፍል የመጣው በዚህ ዓመት ነው ። ከእስክንድር ጋር የአንድ ሠፈር ልጆች ስለሆኑ ፥ አንድ የፍልስፍና ተማሪ ፈተና ወድቆ ከወጣ በኋላ ፥ ክፍላቸው ውስጥ ትርፍ መኝታ መኖሩን አይቶ ነው የመጣው ። የሁለተኛ ዓመት የምጣኔ ሀብት ተማሪ ነው ። በአንደኛ ዓመት ትምህርቱ ባገኘው ዝቅተኛ ውጤት ፥ " ማስጠንቀቂያ " ውስጥ ቢገባም ስፖርቱን አላቋረጠም ። ስፖርትና ምግብ በጣም ይወዳል ። የዚያኑ ያህልም ሰውነቱን ስላዳበረ ፥ አፍላኑቱ ይፈታተነዋል ። ለዚህ ነው ' ጉልቤው ' የሚል ቅጥያ የወጣለት ። በዚህ ዓለም ላይ ማንም ሰው የሚያሸንፈው አይመስለውም ። እንኳን እሱን ቀርቶ ጓደኞቹን የሚደፍር ከመጣ ፥ " ማነው እሱ ? እናቱን ! " ብሎ ማፍጠጥ ነው ። " ጥርሱን ነው የማወልቀው ! " — ሴትም ከሆነች 'ጥርሷን ነው የማወልቀው ! ' — የጡንቻ መፈክሮቹ ናቸው ። ሁሌ ሁሉን ሰው እንዳንቀጠቀጠ ነው ። አንድ ቀን ብቻ በአንድ የግቢው ወጣት ተደፍሮአል ።

ሳምሶን የምግብ አዳራሽ ሰልፍ አይወድም ። ሁሌ ጥሶ ነው የሚገባው ። አንድ ቀን እንደ ለመደው ሰልፍ ጥሶ ሲገባ ፥ ከፊት የነበረ በዕድሜው በሰል ያለ ወጣት በአድራጎቱ በሽቆ ፥ ' ጭንቅላት እያለህ ለምን በጡንቻህ ታስባለህ ? በጡንቻው የሚያስብ አህያ ብቻ ነው " አለው ። ሳምሶን ' ጉልቤው ' ይህን ሰውና ቃላቱን እስከ መቼም አይረሳቸውም ። ካልተደባደብኩ ብሎ ለጊዜው ቢጋበዝም ፥ ከዚያ በኋላ ባላቸው ግንኙነት ለራሱም ከማይገባው ስሜት ወጣቱን ያከብረው ነበር ።

አሥራት ፍጹም ዝምተኛ ነው ። ብሶትም አለበት ። እዚያው ለዚያው ያልጎመጎማል እንጂ በወጉ አይናገርም ። ማኅበራዊ ኑሮ ውስጥ ጣዕም የሌለው ዝምታው ያስጠላል ። " ድብርት " የሚል ቅጽል ያወጡለትም ያለ አይመስልም ።

ለዚህ ነው ። ከሳምሶን ጋር ተደራራቢ አልጋ ቢጋሩም ቅሉ አይስማሙም ። ሳምሶን ንጋት ላይ እየተነሣ የሚሠራው ስፖርት ድምፅ ስለሚፈጥር ፤ ‘ ድብርትን ’ ያናድደዋል ። አልጋው ላይ የሚያደርገው መወራጨት ያበሽቀዋል ። ከሁሉም በላይ ‘ ድብርትን ’ የሚያናድደው ደግሞ የሳምሶን ፈስ ነው ። በየጊዜው ቁልቁል ሲያቦንበት ፤ አፍንጫውን ይዞ ከመነፋነፍ ሌላ ምርጫ አልነበረውም ።

አሥራት ‘ ድብርት ’ ሌላ በጣም የሚጠላው ነገር ቢኖር መኝታውን ማንጠፍ ነው ። እንዲሁ እንዳድበሰበሰ የየትምህርት ወራቱን ይጨርሳታል እንጂ ፤ አንሶላውን አራግፎ በቅጡ አያነጥፍም ። ካልሲውን ማጠብም አይወድም ። ከእንእስክንድር የሚጣላው በዚህ ነው ። ትምህርትም ከሌሎች በጋራ ማጥናት ወይም መወያየት አይሆንለትም ። እድፍጦ ከርሞ ፈተና ላይ መሟሟት ነው ፤ የእሱ ችሎታ ።

ጓደኞቹ ዝቅ አርገው የሚገምቱት ዕውቀቱና ፤ ፈተና ላይ የሚያመጣው ከፍ ያለ ውጤት ያለመጣጣም ብዙዎቹን ያስገርማቸዋል . . .

አቤል ከዮናታን ቢሮ ከተመለሰ በኋላ ፤ ለአንዳቸውም ነገሩን ሳያነሣ ቢቆይም ፤ የገጽታውን መለዋወጥ በማየት እስክንድር መወትወቱ አልቀረም ።

“ ምነው ? ሀገር ሰላም አይደለም እንዴ ? ”

“ ምን እባክህ ፣ እነ ዮናታን ረበሹኝ ” አለ አቤል ስሜቱን አክፍቶ ።

“ አ ! አባታችን ፤ ምን አርግ አሉህ ? ” ፍቅሩን ለመግለጽ የሚጠቀምበት የአነጋገር ስልት ነበር ።

“ ሰሞኑን የሰጡኳቸውን የጥናት ጽሑፍ እንደ ገና እንድሠራው አዘዙኝ ። ”

“ ምን ታረገዋለህ ! መበርታት ነው ። አይዞህ ስድስት ወር እኮ ነች የቀረችን ። ”

በሱ ቤት ስድስት ወሩን የስድስት ሰዓት ያህል አቅልሎ መናገሩ ነው ። ለአቤል ግን ስድስት ወሩ ስድስት ዓመት ሆኖ ነበር የተሰማው ።

ምዕራፍ ሁለት

የዓመቱ ትምህርት ከተጀመረ ሁለት ወር እንኳ ባይሞላም ፤ የዩኒቨርስቲው ተማሪዎች በጥናት ተዋክበዋል ። አብዛኛው ተማሪ ፤ ፊቱን ወደ ቀለም መልሶአል ። አንዳንዱ ደግሞ የሌላው አጠናን ተስፋ አስቆርጦት ፤ የትምህርት አሰጣጡ ክብደት ወይም ደግሞ አንድ የሙከራ ፈተና አስበርግጎት ፤ የመሰናበቻ ጊዜውን ብቻ በመጠባበቅ አሥራ ስድስት ሰዓት ይተኛል ። አይብዛ እንጂ አቤል የገጠመው ዓይነት ችግር ውስጥ ገብቶ የሚዋዥቅም አይጠፋም ።

የሁለተኛና የሦስተኛ ዓመት ተማሪዎች መጠነኛ መረጋጋት ይታይባቸዋል ። ጥናቱ በመጀመሪያና በመጨረሻ ዓመት ተማሪዎች ላይ ያደላል ። በተለይ በርካታ ተማሪ የሚያረግፈው የመጀመሪያ ዓመት አጋማሽ ፈተና እንደ ጦር ስለሚፈራ ተማሪዎቹ ፤ “ የገና ማዕበል ” የሚል ስም አውጥተውለታል ።

የመጀመሪያ ዓመት ተማሪዎች ፤ ለትምህርቱ ብቻ ሳይሆን ለግቢውም እንግዳ ስለሚሆኑ ፤ መቻኮልና መረበሽ ይታይባቸዋል ። በዚሁ ምክንያት ፤ ‘ ፍሬሽ ጠጣው ’ የሚል ስያሜ ወጥቶላቸዋል ። ትግላቸው ፈተና ለማለፍ ብቻ ሳይሆን ዩኒቨርስቲ ውስጥ የመቆየት ህልውናቸውን አስከብረው ይህን ስያሜ ለማስፋቅም ጭምር ነው ።

ትዕግሥት ፈረደ ፤ ከማዕበሉ ግፊት ለመዳን ከሚፍጨረጨሩት የመጀመሪያ ዓመት ተማሪዎች አንዷ ናት ። አብዛኛውን ጊዜ የምታጠናው ከዋናዉ ቤተ መጻሕፍት ጀርባ የሚገኝ ዋርካ ሥር ነው ። ጓደኛዋ ማርታ ደመቀ ፤ ይህን ቦታ እምብዛም ባትወደውም ፤ በትምህርቱ ረገድ የትዕግሥትን ርዳታ ስለምትፈልግ ብዙ ጊዜ አብራት ታጠናለች ።

ሰሞኑን የመጀመሪያ ዓመት አጋማሽ የፖለቲካዊ ኢኮኖሚ ትምህርት ፈተና አለ ስለ ተባለ ፤ ሁሉም የሚያጠኑት

ይህንኑ ነው ። አብዛኛው ተማሪ የአጠናን ስልት የለውም ። መደናገጥ ይበዛበታል ። የአንድ ትምህርት ፈተና አለ ከተባለ ፣ ተማሪው ሙሉ ኃይሉን እዚያ ትምህርት ላይ ያውላል ።

የተቀሩት ትምህርቶች ሳይታዩ ይከርማሉ ። ሌላ ፈተና ሲመጣ ደግሞ ወደ ሌላዉ ይዘመትበታል ። ትምህርትን በአእምሮ ውስጥ ከሚቀርፅ የአጠናን ዘዴ ይልቅ ፣ በሽምደዳ ለጊዜው ያህል ዐውቆ መሰናክሉን የማለፍ ልምድ እየዳበረ መጥቷል ።

ትዕግሥትና ማርታ ከዋርካው ሥር ተቀምጠው ይህንኑ ትምህርት በማጥናት ላይ ሳሉ ፣ አንድ ወጣት በአካባቢያቸው ውልብ ሲል ታያቸው ። ቀድማ ያየችው ትዕግሥት ነበረች ። ሆኖም ቶሎ ብላ ዐይኗን ሰበረች ።

ማርታ ወጣቱን እንዳየችው ከአፏ አምልጧት —
“ ያውልሽ ! ” አለቻት ።

“ ምን? ” አለችና ትዕግሥት የማርታን ሐሳብ ለማደናገር ቶሎ ብላ ፣ “ በይ ይልቅ ልጠይቅሽ ” አለቻት ።

“ ምን ? ” አለቻት ማርታም ፣ ድንገት ባመለጣት ቃል ተደናግጣ ።

“ ከምናጠናው ትምህርት ውስጥ ነዋ ! ”

“ እሺ ፣ ጠይቂኝ ” አለች ማርታ — ለአፏ ያህል ። ልቧ ግን ወደ ዐለፈው ጉዳይ ቀርቶ ነበር ።

‘ ለምንድነው የምትደብቀኝ ? ’ ስትል አሰበች ፣ እኔ እንደ ሆንኩ ነቅቼባታለሁ ። ሞኝት ! በእሷ ቤት ማንም አላወቀብኝም ብላ እኮ ይሆናል ። ያበጠው ይፈንዳ እንጂ ፣ ዛሬ አውጣጣታለሁ ብላ በልቧ ፎከረች ።

“ ግን ዋና ነሽ ፣ ትዕግሥት ሙች ! ”

“ ምነው ? ምን አረግኩሽ ? ” አለች ትዕግሥት ፣ ነገሩ ቢገባትም እንዳላወቀች ሆና በመቅረብ ።

“ ስለ እሱ ሳነሣብሽ ለምን ትዘጊኛለሽ ? ” አለቻት ፣ ድርቅ ብላ ጉዳዩን ግልጽ በማውጣት ።

ትዕግሥት ምንም አልመለሰችም ። ክው አለች ። ወደ ኋላዋ አስታወሰች ። በእርግጥም ስለ አቤል ስታነሣባት ብዙ ጊዜ ዘግታታለች . . .

አንድ ጊዜ ማርታ አቤልን ከሩቅ ስታየው ፣ ከትዕግሥት ጋር ጨዋታ ለመክፈት ብላ ፣ “ ትዕግሥትዬ ! ይሄ ልጅ በትምህርቱም በጣም ጎበዝ ነው አሉ ። በሦስተኛ ዓመት አጋማሽ ላይ ለመጀመሪያ ጊዜ በሁለት ትምህርት “ B ” አግኝቶ ካልታነቅኩ ብሎ አስቸግሮ ነበር ይባላል ” አለቻት ።

“ ለምን ? ” አለች ትዕግሥት ፣ ለጨዋታው ብዙም ስሜቷን ያልሰጠች በመምሰል ።

“ ጂ.ፒ.ኤ.ው ትንሽ ዝቅ ስላለበት ነዋ ! ከአራት ነጥብ ወርዶ አያውቅም ይላሉ ” አለች ማርታ ፣ የትዕግሥትን ስሜት የሳበች መስሏት ፣ ክፉኛ የተገረመች ያህል - ራሷን እየነቀነቀች ።

“ እረ ? ” አለችና ትዕግሥት ቶሎ ብላ ወደ ሌላ አርዕስተ - ጉዳይ ዞረች ። ማርታም በሆዷ በሺቃ ነገሩን ተወችው ።

ሌላ ጊዜ ደግሞ ፣ በመኝታ ክፍላቸው ውስጥ ከሌሎቹ ሁለት ልጃገረዶች ጋር ሆነው ስለ ትምህርት መስክ መረጣ ጉዳይ ሲጨዋወቱ ፣ በማርታ ሐሳብ ውስጥ አቤል ብቅ አለባትና ፤

“ እኔ አንዳንድ ልጆች ጥሩ ጭንቅላት ኖሮአቸው ለምን የማይሆን መስክ እንደሚመርጡ ይገርመኛል ” አለች ።

“ እንዴት ? ” አለች ትዕግሥት ።

“ አሁን ዘንድሮ በፍልስፍና ትምህርት ከሚመረቁት ተማሪዎች መሐል አንድ ልጅ አለ ። ብታዩው እኮ . . . ”
“ የቱ ነው ? ” ሲሉ ሁለቱ ልጃገረዶች ጠየቁ ። ትዕግሥት የአቤል ጉዳይ መነሣቱ ስለ ገባት ፣ አንገቷን አቀርቅራ ከጥፍሯ ውስጥ ቆሻሻ ታወጣ ጀመር ።

ማርታ ነቃችባት ። ግን ጨዋታዋን አላቋረጠችም ። “ በጣም ጎበዝ ነው የሚባለው ” እያለች ለሁለቱ ልጃገረዶች

ለማስረዳት ሞከረች ፤ ስሙንም ታውቀዋለች ። ሆኖም በትዕግሥት ፊት መጥራቱ የሚያስደነግጣት ወይም ሌላ ጥርጣሬ የሚያሳድርባት ስለ መሰላት ስሙን አልጠራችም ።

ሁለቱ ልጃገረዶች የአቤል ምስል ዐይነ ኅሊናቸው ውስጥ ሊመጣላቸው ስላልቻለ ፣ “ እሺ ብቻ ጨዋታውን ቀጥዪ ” አሏት ።

“ እና እሱን ብሆን ” አለች ማርታ ፣ “ እንደሱ ጭንቅላት ቢኖረኝ ፣ ሜዶሲን ወይም ኢንጂነሪንግ ነበር የምመርጠው ። ”

“እንደሱ ማለት እንኳ አትችዪም ፣ ” አለች አንደኛዋ ልጃገረድ ። “ ሰው እንደ ፍላጎቱ ነው ። አንቺ የምትዪው ልጅ የፍልስፍና ጥማትና ፍላጎት ይኖረው ይሆናል ። ደግሞስ የከበደና የከበረ ትምህርት ሜዲስን ብቻ ነው ያለው ማነው እሱ ? ! በእኔ ግምት ማንኛውም የትምህርት ዐይነት የተከበረና ዋጋ ያለው ነው ። ዋናው ነገር እንደ ባለቤቱ ፍላጎትና አያያዝ ነው ”

ትዕግሥት ልቧ ቅቤ ጠጣ ። ደስታዋ የልጃገረዷ አነጋገር አቤልን ስለሚደግፍ ሳይሆን የራሷም እምነት ስለሆነ ነበር ። በትዕግሥት አመለካከት ፣ ፍላጎትና ትክክለኛ ስሜት በገንዘብ መለወጥ የለበትም ። የመስከ መረጣው ጉዳይ በአብዛኛው ተማሪ ዘንድ ፣ “ ስሜቱ የትኛውን ይከተላል ? ” መሆኑ ቀርቶ ፣ “ የትኛው ብዙ ገንዘብና ዕድገት ያስገኛል ? ” የሚለው ሆኖአል ። ቢገኝም ቅሉ ፣ ያለስሜትና ፍላጎት የሚሠራ ሥራ ብኩንነትን ፣ ግዴለሽነትንና ራስን መጣልን እንደሚያ ስከትል አርቆ የሚያስበው እምብዛም አልተገኘም ።

ለማንኛውም ፣ መነሾው የአቤል ጉዳይ በመሆኑ ፣ ትዕግሥት ጨዋታውን ተካፍላ ይህን አስተያየት ለመስጠት አልቻለችም ። ስሜቷን አፍና ዝም አለች ።

ማርታም የአቤልን አርዕስት ያነሣችው የትዕግሥትን ስሜት ለማጥናት ነበር እንጂ፣ ለክርክሩ ብዙም ደንታ አልነበራትም ። ስለዚህ ያን ዕለትም በሽታ አሳለፈችው . . .

ትዕግሥት ይህንና የመሳሰሉትን ካስታወሰች በኋላ ፣ ‘ በእርግጥም ስለ አቤል ስታነሣብኝ ብዙ ጊዜ ዘግቻታለሁ ’ ብላ አሰበች ።

ማርታ ወሬ ትወዳለች ። በተለይ የፍቅር ወሬ ከሆነ እንፍንፋ ነው የምትሰማው ። ልማድ ሆኖባት ነው እንጂ ፣ በፍቅረኞች መሐል ገብታ ተንኮል ለመሥራት አይደለም ። ከትዕግሥት ጋር በዩኒቨርስቲው የመኝታ ክፍል ውስጥ ተደራራቢ አልጋ ላይ ስለሚተኙና አብዛኛውን ጊዜ አብረው ስለሚያሳልፉ ፣ የአጭር ጊዜ ምስጢርም ቢሆን ሰርስራ ስለማወቅ ባለመቻሏ ከልቧ በሽቃለች ። ትዕግሥት ከአቤል ጋር የዐይን ፍቅር እንደ ጀመረች ከጠረጠረች እንኳ ወር ያህል ይሆነዋል...

“ በእውነት ዋና ነሽ ” ስትል ደገመች ማርታ ፣ “ እኔ ጓደኛዬ ነሽ ብዬ የሆዴን ሁሉ አጫውትሻለሁ ። አንቺ ግን ልብሽ አይያዝም ። ”

ትዕግሥት ተረበሸች ። “ ልብሽ አይያዝም ” የሚለው ቃል አስደነገጣት ።

“ እኔ ‘ ኮ ደብቄሽ አይደለም ። ”

“ ደብቀሽኝ ነው እንጂ ! ኧረ ታዘብኩሽ ዋና ነሽ ” አለች ማርታ ፣ አንጀት በሚበላ አነጋገር ።

“ ማርታ ሙች መደበቄ አይደለም . . . አንዳንዴ መንገድ ላይ ስንገጣጠም . . . ያየኛል ። በቃ ”

የማርታ የወሬ አንቴናዎች ከመቼውም በላይ ነቁ ። ሕዋሳቶቿ ከትዕግሥት አፍ ሲወጣ ፣ ለመስማት ሲጓጉ ለከረሙለት ነገር ተቁነጠነጡ ።

“ እንዴት ማየት ? ዝም ብሎ ማየት ? ” ስትል አፋጠጠቻት ።

“ አዎ ፣ በቃ . . . እንዴት ልበልሽ ? ” አለች ትዕግሥት፣ ሁኔታው ለገለጻ አስቸግሮአት ” . . . ዝም ብሎ ያየኝና ዐይን ለዐይን የተገጣጠምን እንደሆነ ተሸማቆ ዐይኑን ይሰብራል ” አለች ፣ የራሷን ደብቃ ።

ማርታ በልቧ ሣቀች ። ሴቶች አብዛኛውን ጊዜ ተወደድን እንጂ ወደድን እንደማይሉ ታውቃለች ። ልምዱ አላት ። ማርታና ትዕግሥትን አጋጣሚ በመኝታ ክፍል አገናኝቶአቸው ፣ የትዕግሥት የቀለም ትምህርት ጉብዝና አስተሳሰራቸው እንጂ ጓደኞች ሊሆኑ የሚችሉ አልነበሩም ። በአስተዳደግና በአኗኗር ሁኔታ ብዙ ይለያያሉ ።

ፍቅር ለደብረ ዘይቷ ትዕግሥት እንግዳ ነገር ነው። ፍቅር ተደጋግሞ በተጀመረ ቁጥር አዲስ መሆኑ ባይቀርም ቅሉ፥ ለመሐል አራዳ አደጓ ማርታ እንግዳ ነገር አልነበረም። ቀን ከወንድ ጓደኛ ጋር መውጣት፥ ማደር፥ በተለያዩ የጨዋታ ቦታዎች ላይ መገኘት፥ ከማርታ አፍ የማይጠፉ ጨዋታዎች ናቸው። ትዕግሥትም እኒህን መሳይ የማርታ "ምስጢሮች" ስታዳምጥ በመክረሟ፥ በዚህ ዕለት "ልብሽ አይያዝም" ያለቻትን ለማስተባበል ስትል፥ ደብቃ የቆየችውን የአቤልን ጉዳይ ለማውጣት ተገደደች።

"ለመሆኑ ስንት ጊዜ ሆነው?" አለች ማርታ፥ ለጥናት የገለጠችውን ደብተር ጭራሹን ዘግታ።

"ምኑ?" አለች ትዕግሥት፥ ጥያቄው ቢገባትም በአንዴ መመለሱ አስቸግሮአት።

"ከአቤል ጋር በዐይን . . . ከጀመራችሁ ነዋ?" አለቻት ድርቅ ብላ።

ትዕግሥት የአቤል ስም ሲነሣ የባሰ ድንግጥ አለች — ደስታ የተቀላቀለበት ድንጋጤ።

"በግምት ስድስት ሳምንት ይሆነዋል" ካለች በኋላ፥ ወዲያው፥ "እኔ እኮ እሱ ስለሚያየኝ ነው እንጂ . . ." አለችና በግድየለሽነት ዐይነት ትከሻዋን ነቀነቀች።

"እ . . . ሺ?" አለች ማርታ፥ ጨዋታው በዚሁ እንዳያልቅ በመሥጋት። ትዕግሥት ትክ ብላ ከማየት በስተቀር ምንም አልተነፈሰችም።

"አሥራ አንደኛ ክፍል እያለሁ አንድ መምህር ምን አለ መሰለሽ?"

"ምን አለ?" አለች ትዕግሥት፥ ለመልሱ ብዙም ያልጓጓች በመምሰል።

"መጀመሪያ ለክፍሉ ጥያቄ አቀረበ።"
"ምን የሚል?"
"ፍቅር የሚጀመረው ከየት ነው?"
"ከየት ነው አላችሁ ታዲያ?"
"እኔ፥ 'ከአካባቢ ወይም ከአቅራቢያ' ብዬ መለስኩ።

ሌሎችም የመሰላቸውን መለሱ። በመጨረሻ መምህሩ ራሱ 'ፍቅር የሚጀምረው ከዐይን ነው' ብሎ ገላገለን።"

ትዕግሥት ነገሩ ቢኮረኩራትም አልሣቀችም። ማርታም አልረካችም። ከትዕግሥት አፍ መስማት የፈለገችው ሁሉ ቀድማ የምታውቀው ሆኖ ስላገኘችው፥ አዲስ ምስጢር ለመሠርሠር ስልተው የቆሙት ሕዋሳቶቿ ሳይረዱ ቀሩ።

"አይ አንቺ!" አለቻት ቆይታ ቆይታ።
"እንዴት?"
"እንዲሁ ነዋ!"

ትዕግሥት በመቅለስለስ ዐይነት ትከሻዋን ነቀነቀች።

ምዕራፍ ሦስት

አቤል ከፍልስፍና መምህሩ የተቀበለውን የጥናት ጽሑፍ ሲሸሽው ሰንብቶ፥በአራተኛው ቀን የግዱን አነሣው ። አልጋው ላይ ጋደም እንዳለ ነበር — ለማንበብ የፈለገው ። ኮሶ የሚጠጣ ይመስል ፊቱን አጨማዶ ገለጠው።የመጀመሪያውን ገጽ ሳያነብ እያገላበጠ ከመሐል ደረሰ ። እንደ ገና ወደ ኋላ ተመለሰ ። የራሱ የእጅ ጽሕፈት አስጠላው ።

‘ ኤጭ ! ’ አለ ፥ በመሰላቸት ድምፅ ። ‘ አሁን ምኑን ነው የማሻሽለው ? የቻልኩትን ያህል ሠርቻለሁ ፥ በቃ ! ’

ገና ሳያነበው ፥ የሚሻሻል ነገር የለበትም ብሎ ወሰነ ። እጆቹ ሳይታዘዙ የጥናት ጽሑፉን ወረቀት ከደኑ ።

‘ ምን ይመጣብኛል ? ’ ሲል አሰበ። እንደ ገና ባልሠራው ተሰቀል የሚለኝ የለ ። ያው ወድቆ መባረር ነው ። ይህ ደግሞ በእኔ አልተጀመረ ። ለምን ራሴን አስጨንቀዋለሁ ? ’

የናታን በድንገት በሐሳቡ መጥተው ድቅን አሉበት ። ወረቀቱን ተቀብሏቸው ሲወጣ የተናገሩት ቃላት ታወሰው ።

“ ሐሳብ ውስጥ ገብተህ ወይም ተቸኩለህ ይሆናል እንጂ ፥ አንተ እንዲህ ዐይነት ሥራ እንደማትሠራ እተ ማመ ናለሁ ። ”

“ ዕዳ እኮ ነው ” አለ በሐሳቡ ። ‘ እሳቸው ደግሞ ለምን የሰው ችግር አይገባቸውም ? ፍቅር ወጥመድ ውስጥ ለገባ ተማሪ ጥናትና ሥራ ምንኛ እንደሚያስጠሉት ለምን አይረዱ ልኝም ? . . . ያውም አቅፎ ወይም ስሞ ወይም ተዳርቶ ማስ ከን በማይቻል በዐይን ፍቅር ለተለከፈ ተማሪ ! ነገር የጠፋው ቀድሞ ነው ። ትምህርት አስቀምጦ ፍቅር የተጀመረ ዕለት !’

ማፍቀር በአንድ አጋጣሚ የሚከሠት የሕያውነት ነጸብ ራቅ ሳይሆን ራሱ ሥራዬ ብሎ ጎትቶ ያመጣው ይመስል ፥ ገና የመጀመሪያ ዕለት ትዕግሥት ላይ ያረፉት ዐይኖቹን በልቡ

ረገማቸው ። ዕለቱ ፣ ያ የተረገመ ይሁን የተቀደሰ ያልገባው ዕለት ፣ በዐይን ሕሊናው መጣበት ...

ጥቅምት 14 ቀን ፈጽሞ የማትረሳ ፣ በአቤል አዕምሮ የተቀረፀች ዕለት ናት ። በዩኒቨርስቲዉ ውስጥ የመጀመሪያ ዓመት ተማሪዎች የሚመዘገቡበት ዕለት ነበር ። ተመዝጋቢዎቹ ለዩኒቬርስቲው አዲስ በመሆናቸው ፣ በአዲስ ስሜት ፊታቸው በርቶ ምዝገባው በሚካሄድበት መስኮት በኩል ሥርዓት ባጣ ሁኔታ ተሠልፈዋል ።

አቤል ለግል ጉዳዩ ምዝገባ ክፍል ደርሶ ሲመለስ ፣ ከተሠለፉት መሐል ከአንዲት ኮረዳ ጋር ዐይን ለዓይን ተገባጠሙ ። ሁለቱም በቅጽበት ዐይናቸውን ሰበሩ ። አያውቃትም ፤ አታውቀውም ። ለጊዜው ለማያውቃት ልጅ መደንገጡ አላስገረመውም ። ጥቂት ወደፊቱ ከተራመደ በኋላ ፣ አስልቶ ዘወር ብሎ ተመለከታት ።

ጠይም ናት ፤ ካውያ ያልነካው ጸጉር ከማጅራቷም ባያልፍ ለማበጠር የሚያስቸግር ዐይነት አይደለም ። ቁመቷ አጭር ነው ፤ አለባበሷ እንደ ነገሩ ይመስላል ፤ ገና ሲያያት አጠገቧ ካሉት ልጃገረዶች ጋር በሆነ ጨዋታ ትሣሣቅ ነበር ። ስትሥቅ ጉንጮቿ ስርጉድ ይላሉ ። በፈገግታ ጊዜ የሚሰረጐዱ ጉንጮች አቤል ከልጅነቱ ጀምሮ ይወዳል ።

ያያት ዕለት ፣ ያለ ምንም ሐሳብ ውሎ ማታ መኝታው ላይ ዐረፍ ሲል በሰመመን አጭር ፣ ወይም ልጅ የሚሰረጐዱ ጉንጮቿን እያሳየች ልታጫውተው ከተፍ አለች ። ያለምንም ማመንታት ተቀበላት ። ቀን ያየውን ቁመናዋንና አለባበሷን በልቡ ደግሞ አደነቃላት ። አንሶላውን ተከናንቦ ፣ ዐይኑን ጨፍኖ ስትሥቅ በሰመመን ተመለከታት ። " እየሣቀች የጉንጮቿን መሰርጐድ በማሳየት ብታስከፍል ዐይኑን የሚያሽ ያለ አይመስለኝም " ሲል በሐሳቡ ደመደመ ። ልቡ ውስጥ ገብታ እንድትዝናና ፣ እንድትጫወት ፣ እንድትቦርቅ ፣ እንድትተኛ እንድትነሣ ፣ እንደ ልቧ እንድትሆን ፈቀደላት ።

ትዕግሥት ከዚያን ዕለት ጀምሮ በተፈቀደላት መሠረት ልቡ ውስጥ ገብታ ፣ እግሮቿን አኮራምታ ተቀመጠች ፤ ውላ ስታድር ተንፈራጣ ተቀመጠች ። ስታሰልስ በጀርባዋ ጋደም አለች ። ስትከርም ጭራሹን ሐሳብዋን ጠቅልላ ተኛች ።

መጀመሪያ በአቤል ልብ ውስጥ ትምህርቱና ትዕግሥት ጸብ ሲፈጥሩ ፣ አቤል ዳኛ ሆኖ ፣ " ዕረፉና ተቀመጡ ፣ ለሁለታችሁም ይበቃል " አላቸው ። ጠባቸው እየከረረ መጥቶ ከፍተኛ ደረጃ ላይ ሲደርስ ፣ አቤል በትምህርቱ ፈረደና ትዕግሥትን አነገሣት . . .

' . . . ያን ዕለት ነው — ነገር የጠፋው !' አለ አቤል በልቡ ደጋግሞ ፣ በሐሳብ ወደ ኋላ ብዙ ከተጓዘ በኋላ ።

አንዳች ነገር የገፈተረው ይመስል ፣ ተፈናጥሮ ከመኝታው ላይ ወረደ ። ወዴት እንደሚሔድ ሳያስብ ነበር-የተነሣው ። ጫማውን አደረገና ክፍሉን ለቅቆ ወጣ ። ወዴትም ይሁን ! ሰው ወዳለበት-ትዕግሥትን ሊያይ ወደሚችልበት ። የሚነዘንዝ ሕሊናውን ለማሸነፍ ትዕግሥትን ማየት አለበት ። ከዚያ ዕለት ጀምሮ ብቸኝነቱን መሸሸ እሚችለው ትዕግሥት ላይ ዐይኑን በማሳረፍ ሆነ ።

ከመኝታ ክፍሉ ወጥቶ ደረጃውን ሲወርድ እስክንድር ማንደፍሮን አገኘው ።

" ታዲያስ አቤል ፣ ወዴት ነው ምትሔደው ? "

" እስኪ መጻሕፍት ቤት ልድረስ ብዬ ነበር ። " እሱን ሲያይ በቅጽበት የመጣለት ሐሳብ ነበር ። በመቀጠልም ፣ " ያንን የጥናት ጽሑፍ መመሀሩን ላለማስቀየም ብዬ እንደገና ልሠራው ሞከርኩ ። ነገር ግን ገና ወረቀቱን ስገልጠው ያቅለሸልሸኛል አለው ።

" በርታ ፣ እንደ ምንም መወጣት ነው " አለ እስክንድር — ለማበረታታት ያህል ።

" እሱማ የት ይቀራል ! " አለ አቤል ፣ የውስጥ ስሜቱን ለመግለጽ በሚሞክር የደከመ አነጋገር ።

" በል እንግዲህ " ብሎት እስክንድር ሽቅብ ደረጃውን ወጣ ። አቤልም ቁልቁል እየወረደ የእስክንድርን አረማመድ ዘወር ብሎ ተመለከተ ። ሁለት ሁለቱን ደረጃዎች ነበር — በአንድ እርምጃ የሚወጣቸው ።

አቤል በማያስደንቀው ነገር በመደነቅ ትክ ብሎ ተመለከተው ።

ከራሱ ጋር አወዳድሮት ነበር ያደነቀው ። አቤል ከጥቂት ሳምንታት ወዲህ የሥራ ፍላጎቱ ላልቶ ፤ የወጣትነት ስሜቱ በሆነ ነገር በርዶ ፤ ሲራመድ እንኳ እንደ ጎታታ ሽማግሌ ቀስ ብሎ ነበር የሚሔደው ፤ የመሰላቸት ዐይነት !

በዚህ አረማመድ ወደ መጻሕፍት ቤት አመራ ። ዋናው መጻሕፍት ቤት ለመድረስ አጭር መንገድ እያለለት በጀርባ በኩል ለመዞር በዙሪያ ጥምጥም መንገድ ሔደ ። በዋርካው በኩል ለማለፍ ፈልጎ ነበር ።

ቀስ ብሎ የዋርካውን አካባቢ ማተረ ። ትዕግሥትና ማርታ እዚያ አልነበሩም ። ዋርካውን ባየ ቁጥር አንድ ነገር ትዝ ይለዋል ። አሁንም በእግሩ ወደ ፊት እየተራመደ በሐሳቡ ብዙ ዓመት ወደ ኋላው ተጓዘ . . .

በጎንደር ከተማ ውስጥ ነዋሪዎቹ እንደ ጣአት የሚያመልኩበት አንድ ግዙፍ ዋርካ ነበር ። አቤል የአንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ተማሪ በነበረበት ጊዜ ከመኖሪያ ቤቱ የሚመላለሰው በዋርካው በኩል ነበር ። ማታ ከትምህርት ቤቱ ሲመለስ ፤ አብዛኛውን ጊዜ ሁለት ወጣት ፍቅረኞች በዋርካው አካባቢ ይመለከት ነበር ። ሰዓት ጠብቀው ነው የሚገናኙት ። ብዙውን ጊዜ ወንድየው ቀድሞ ስለሚመጣ እየተንጎራደደ ይጠብቃታል ። መምጣቷን ገና ከሩቅ ሲመለከት ፤ ፊቱ በርቶ ጥርሶቹ ብልጭ ይላሉ ። እሷም አጠገቡ ስትደርስ የመቅለስለስ ፈገግታ ታሳየዋለች ።

ደብተሯን ይቀበላትና ከንፈሯን ይስማታል ። ተቃቅፈው በቀስታ ርምጃ መራመድ ይቀጥላሉ ።

አቤል ያኔ ገና ልጅ ቢሆንም ፤ ሁኔታቸው ስለሚያስደስተው ፤ ሥራዬ ብሎ በደስታ ይከታተላቸው ነበር ። ከትምህርት ቤት ሲወጣ እንደ መክሰስ የሚናፍቀው እነሱን ማየት ነበር ። ምናልባት ዋርካው አካባቢ ቀድሞ ከደረሰ እንኳ እስኪመጡ ድረስ ተደብቆ ይጠብቃቸዋል ። ቆዳው ሞኝ ቢመስልም ውስጡ ብልጣ ብልጥ ስለ ነበር ፤ እነሱን ለማየት እንደሚከታተላቸው እንዳያውቁበት ይጠነቀቅ ነበር ። በዝግታ በሚራመድበት ጊዜም ራቅ ብሎ የሚከተላቸው ፤ ራሱን እንደ ተራ መንገደኛ ወይም በየመንገዱ እየተጫወተ እንደሚሔድ ልጅ አስመስሎ ነበር ። እየቆየ ሲመጣ ግን ፤ እነሱም ሳይ

ነቁበት አልቀሩም ። ሆኖም አቤል ብቻ ሳይሆን በፍቅራቸው ሁኔታ የሚደነቁ ብዙ ተመልካቾች እንዳሏቸው ስለሚገምቱ ደንታም አይሰጣቸውም ነበር ። ወንድየው ያማሩ ልብሶች እየለበሰ በተወሰነው ሰዓት ከዋርካው አካባቢ ከመምጣቱ በቀር ምን ሥራ እንዳለው አይታወቅም ። እሷ ግን የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ተማሪ ነበረች ።

ጨዋታቸው አለማለቁ ተመልካቾቻቸውን ሁሉ ያስገርመዋል ። ተገናኝተው ከተሳሳሙ በኋላ በፋሲል ግንብ በኩል አድርገው በኤሊ አረማመድ ረዥም መንገድ ይጓዛሉ ። በዚህ ሁሉ ጊዜ በየቀኑ ወሬ አያልቅባቸውም ። ጨዋታቸው ይብስ የሚጐላው መለያያቸው ቦታ ሲደርሱ ነበር ። ከሦስት ጊዜ ያላነሰ ይሰነባበታሉ ። ጨዋታቸውን ደምድመው ለመለያየት ከተሳሳሙ በኋላ ፤ በመጨባበጥ ዐይነት እጅ ለእጅ ተያይዘው አዲስ ጨዋታ ይቀጥላሉ ። ደሞ እንደ ገና ይሳሳማሉ ።

“ እስኪ መታወቂያ ” የሚል የጥበቃ ጓድ ድምፅ አቤልን ከሐሳብ ጉዞው መለሰው ። ቤተ መጻሕፍቱ በር ላይ ደርሶ ነበር ። መታወቂያውን አውጥቶ አሳየና ወደ ውስጥ ገባ ። በቀጥታ የፍልስፍና መጻሕፍት ወደ ተደረደሩበት ረድፍ እያመራ ፤ ‘ የታደሉ ናቸው ’ አለ በልቡ ፤ ሁለቱን ፍቅረኞች በማስታወስ ። ‘ እሱ የሷን ሰውነት እሷም የሱን ሰውነት መዳሰስ በመቻላቸው ፤ የልባቸውን አውጥተው መጫወት በመቻላቸው ፤ የፍቅርን እስትንፋስ መተንፈስ በመቻላቸው በእርግጥ የታደሉ ናቸው ። ሳይነጣጠሉ ፤ ሳይፈራሩ ፤ የፍቅርን ቃጠሎ በጋራ በመቀበላቸው የታደሉ ናቸው ። ’

ዐይኖቹ መጻሕፍት መምረጣቸው አላቋረጠም ። ነገር ግን ፤ ሐሳቡ ፈጽሞ መመለስ ስላልቻለ ፤ ትርጉም የለሽ ተራ ፈደላት ነበር — የሚመለከተው ።

‘ ምን ይመስለው ? ’ አለ ፤ ‘ ወንድየው ምን ይመስለው ? ዐይኖቹ ተርበው ልቡ እየነጠረ መምጣቷን ሲጠባበቅ ፤ እሷም መንገድ ርቆባት በልቧም በእግሯም ከንፋ ስትደርስለት ፤ ዋርካው ሥር ሲገናኙ ፤ ዕቅፍ አድርጎ ሲስማት ምን ይመስለው ? ምን ይሰማው ? መታደል ነው ። መታደል ! . . . ’

በደመ-ነፍስ ከመደርደሪያው ላይ አንድ መጽሐፍ አወረደ ። ዐይኑን ስለሳበው ብቻ ነበር ። ዝም ብሎ እያገላበጠው ከራሱ ጋር ንትርኩን ቀጠለ ።

‘ እኔስ ይህን ማድረግ የማልችለው ለምንድን ነው ? ’ ሲል ራሱን ጠየቀ ። ‘ ትዕግሥትን አቅፎ መሳም ፣ ከትዕግሥት ጋር የልቤን መጫወት ፣ ይህን ማድረግ የማልችለው ለምንድነው ? . . . ’

ትዕግሥት በፈገግታ ጉንጮቿን እየሰረጎደች መጥታ ከፊቱ ቆማ ፣ “ ፈሪ ስለሆንክ ነዋ ! ጰርጳራ!” የምትለው መሰለው ።

‘ ታዲያ የምወዳትን ከፈራሁማ የልቤን ለማን ልናገረው ነው? . . . ’

ምዕራፍ አራት

የሥራ ክፍላቸው በር ሲንኳኳ ዮናታን ካቀረቀሩበት መጽሐፍ ቀና ብለው ፣ “ አቤት ! ይግቡ ” አሉ ።

እስክንድር ማንደፍሮ ፣ ከልብ ያልሆነ ፈገግታ እያሳየ ገባ ። የበሩ ኳኳታ ከትኩስ ምርምር ላይ ቢያባንናቸውም ቅሉ ፣ የመጣው ሰው እስክንድር መሆኑን ባስተዋሉ ጊዜ ዮናታን ደስ አላቸው ።

የማንበቢያ መነጽራቸውን እያወለቁ ፣ “ ተቀመጥ ፣ እስክንድር ” በማለት መቀመጫውን አመለከቱት ።

“ እህሳ ? ጥናት እንዴት ይዞሃል ? ”
“ እየታገልኩ ነው ። ”

“ ምን አስበሃል ? ትምህርቱን ትቀጥልበታለህ ? ወይስ . . . ”

ለመጀመሪያ ዲግሪ የመጨረሻ ዓመት ተማሪ መሆኑን በሚመለከት ያቀረቡለት ጥያቄ ነበር ።

“ ገና አላሰብኩትም ” አለ እስክንድር ፣ “ ደግሞ በዚህ ጉዳይ ላይ ውጤቱ ወሳኝነት ይኖረዋል ።”

“ እም ” አሉ ዮናታን ፣ ራሳቸውን እየነቀነቁ ። “ በርትተህ ከሠራህ ጥሩ ውጤት ታመጣለህ ። ”

የእስክንድር መልስ ፈገግታ ነበር ። ጥቂት ሴኮንዶች በዚ ምታ ከቆዩ በኋላ ፣ “ አቤል ጓደኛህ ነውን ? ” ሲሉ ጠየቁት። ሌላው ሁሉ ዝብዝብ ፣ ዮናታን ለመንደርደሪያ ያህል ያቀረቡት ነበር እንጂ ፣ እስክንድርን ከክፍላቸው ድረስ ያስጠሩት ለዚህ አርዕስተ-ጉዳይ ነበር ።

እስክንድር ወዲያውኑ ጉዳዩ ገባው ። በመጀመሪያ ዮናታን ያስጠሩት በእጃቸው ስላለው የጥናት ጽሑፍ ጉዳይ

ሊያነጋግሩት መስሎት ነበር ። አሁን ግን የተፈለገበትን ነገር ጠረጠረ ።

" አዎ ፣ አንድ ክፍል ውስጥ ነው የምንተኛው ። አብዛኛውን ጊዜም አብረን እናጠናለን " ሲል መለሰ ።

" አሃ ! ደኅና . . . እንዴት ነው ? በቅርቡ የምታውቀው የደረሰበት ችግር አለ?" ጥያቄው ቢገባውም ፣ እስክንድር ሀሳባቸውን የተረዳላቸው ለመምሰል አልፈለገም ።

" እንዴት ማለት? " ሲል ጠየቃቸው ።

" ማ . . . ማለቴ ፣ መንፈሱን የሚረብሸው ወይም የሚያበሳጨው በቅርብ የደረሰበት አጋጣሚ እንዳለ ? "

"እኔ እንደ ገባኝ አንዲት ልጅ ያፈቀረ ይመስለኛል " አላቸው ነገሩን ፍርጥርጥ አድርጎ ።

ዮናታን አንዳች ውጤት ያገኙ ይመስል መላ ሰውነታቸው ነቃ ። ፊታቸው ላይ ያልተንጸባረቀ ውስጣዊ ፈገግታ ፈገግ አሉ ።

" እህ ! እህ ! " እያሉ ራሳቸውን ነቀነቁ ።

" ግን ደግሞ እንደ ገመትኩት " ሲል ቀጠለ - እስክንድር ። „ እኔ እንደ ገመትኩት ፍቅሩ ከዐይን አላለፈም ። "

" እንዴት ማለት ? "

" ከልጅቷ ጋር መነጋገር ቀርቶ ፣ ሰላምታ እንኳ ተሰጣጥተው አያውቁም ። " በግምት አስመስሎ አቀረበው እንጂ በትክክል የደረሰበትን ነበር የተናገረው ። ከዐይኑ ወዲያ ምን ማስረጃ ያስፈልጋል ? . . . እስክንድር ለአቤል የመኝታ ክፍል ጓደኛው እንደ መሆኑ መጠን የቀን ተቀን ተግባሩን ተከታትሎ ማጥናት ለሱ ከባድ አልነበረም ።

ዮናታን ማንኛውንም መረጃ በእጃቸው ያገቡ ያህል ገጽታቸው በርቆ ወደ ኋላቸው ተለጥጠው ተቀመጡ ። እስክንድርን ያስጠሩት ፤ ለአቤል ችግር መጠነኛ መንደርደሪያ ይሰጠኛል ብለው ነበር ። ስለ አቤል ከጠበቁት በላይ የሚያውቅ ሆኖ በማግኘታቸው ደስ አላቸው ።

" ታዲያ ስለ ሁኔታው ከአቤል ጋር ተወያይታችሁ ታውቃላችሁ ? "

" እዩዩ ! " አለ እስክንድር ፣ ራሱን እየነቀነቀ ። "እንኳን መወያየት ቀርቶ ፣ ገና የነገሩ ጫፍ ሲነካበት ፊቱ ይለዋወጣል ። ለማንም ስለዚህ ጉዳይ የሚያወራ አይመስለኝም ። ምክንያቱም ፣ በአካባቢው መቼም ከእኔ በላይ የሚቀርበው የለም ። "

ዮናታን ዝም አሉ ፤ በልባቸው የዚህ ምክንያት ምን ሊሆን እንደሚችል እያብሰለሰሉ ነበር ። እስክንድር ቀጠለ ፡—

"እንዲያውም የጎዳው ፣ ጉዳዩን ለብቻው መያዙ ይመስለኛል ። ከፍተኛ ጭንቀት ነው ያተረፈው ። ከእኛ ከጓደኞቹ ጋር ቢወያይበት ኖሮ ፣ ምናልባት ጭንቀቱ ይቀንስለት ነበር" አለ የራሱን ግምት በመጨመር ።

እስክንድር ይህን ተናግሮ እንዳበቃ ፣ የዮናታንን ዐይን ተመለከተ ። ከርሳቸው ሐሳብ ወይም ጥያቄ ይጠብቅ ነበር ። ዮናታን ግን ፣ በአካል እስክንድር አጠገብ ቢሆኑም ቅሉ ፣ በሐሳብ ርቀው ሔደው ነበር ። በእሳቸው አስተሳሰብ የዐይን ፍቅር ቀላል ጉዳይ አይደለም ። የዐይን ፍቅር ሲነሣ ምን ጊዜም ትዝ የሚላቸው አሳዛኙ ካርል ነው ። ስለዚህ ሰው ታሪክ ያጫወተቻቸው ባለቤታቸው ሞኒካ ናት ። አሁንም እስክንድርን አጠገባቸውእንዳስቀመጡ በሐሳባቸው ከታሪኩ ትውስት ውስጥ ሰምጠው ነበር ።

በዘመነ ፋሺዝም በጀርመን ኮንሰንትሬሽን ካምፕ ታጉረው የሂትለርን በትር ከቀመሱት ሰዎች መሐል አንዱ ፣ የሞኒካ አባት ናቸው ። አባቷ ፣ ካርል ስለሚባል ወጣት ያወጉት ነገር ነበር ። እሳቸው ታሪኩን የሚያወሩት ምስኪኑ ካርል እያሉ ነው ። ሞኒካም ይህንን ጨዋታ ለዮናታን አውርታላቸዋለች ።

ካርል ፣ ከሞኒካ አባት ጋር አንድ ክፍል ውስጥ ነበር የታጎረው ። በፀረ - ፋሺዝም እንቅስቃሴው በጣም የታወቀ ወጣት ነበር ። በፋሽስቶች እጅ ያልቀመሰው ዐይነት ሥቃይ የለም ። ከዚያ በላይ በአካዳሚክ ሕይወቱ በጣም የተደነቀ ነበር ። ነገሮችን በቀላሉ ይረዳል ። ሁኔታዎችን በማነጻጸር ረገድ

ፈጣን ነው ። አንዴ ዲስኩር ከጀመረ አድማጮቹን አፍ አስከፍቶ ይውላል ። ነገር ግን ብዙ ጊዜ አይናገርም ። በእምነቱ ክብረት የጠነከረ ዲሲፕሊን ነበረው ።

ይህ ወጣት ታጋይ በኮንሰንትሬሽን ካምፕ ቆይታው ጊዜ ፣ ድንገት አንዲት ሴት ይወዳል ። የሚያሳዝነው ይህች የወደዳት ሴት የአንድ ፋሺስት ጀኔራል ሚስት መሆኗ ነው ። በሩቅ ከማየት በቀር ቀርቦ ለማነጋገር ዕድል አልነበረውም ። ሴትዮዋ እዚያ ግቢ ውስጥ የምትመጣው የጀኔራሉ ሚስት በመሆኗ ፣ እስረኞቹን መጎብኘት እንደ መዝናኛዋ አድርጋ ነው ። አብዛኛውን ጊዜ ምሽት ሲቃረብ ወደ ካምፑ ብቅ ብላ ፣ በሥቃይ የሚማቅቁ እስረኞችን በማየት ተዝናንታ ትመለሳለች ። ምስኪኑ ካርል ዐይኑ ውስጥ የሴትዮዋ ውበት ገብቶ እንቅልፍ እየነሣው ይመጣል ። መምጫዋን ሰዓት ጠብቆ ያያታል ። እሷ ግን ህልውናውንም አታውቅለትም ።

ሁኔታው እያደገ ይሔድና ፣ ለካርል ድብቅ የውስጥ ሕመም ይሆንበታል ። ለማንም ሳይናገር ብቻውን ውስጥ ውስጡን ይማቅቃል ። የሞኒካ አባት ለካርል ቅርቡ ስለ ነበሩ ፣ ነገሩን በመከታተል ቀስ ብለው ደረሱበት ። ሴትዮዋን ያላየ ዕለት የሚሰማውን አሳዛኝ ስሜት አጠኑ ። ነገር ግን ፣ ምንም ሊረዱት አልቻሉም ። ከምስኪኑ ካርል አፍ የተገነዘቡት ነገር ቢኖር ፣ የሴት ውበት ሲማርከው የመጀመሪያ ጊዜው መሆኑን ነው ። የመጀመሪያ የፍቅር ዐይኑ በማይሆን ቦታ መገለጡና በአንቱል ሴት ላይማረፉ ነበር የሚያሳዝነው።

ቀስ በቀስ ነገሩ ተዛምቶ ፣ በቅርቡ የነበሩት እስረኞች ጆሮ ውስጥ ገባ ። የፋሺስት ጀኔራል ሚስት በመውደዱ ፣ እስረኞች ሁሉ ካርልን አክ—እንትፍ አሉት ። ይህ መገለል በምስኪኑ ካርል ላይ የባሰ ጭንቀትና ብቸኝነት አሳደረበት ። በመጨረሻም አንድ ሌሊት ራሱን ገድሎ ተገኘ . . .

“ እሺ ፣ ከዚያ . . . ” አሉ ዮናታን ፣ በድንገት ከትውስታቸው እንደ ተመለሱ ።

እስክንድር ግር አለው ። ከቀን ሕልማቸው ሲባንኑ ፣ እንዲያው የተነፈሱት ቃል ነው እንጂ ፣ እስክንድር መቀጠል ያለበት ምንም የተያያዘ ነገር አልነበረም ። እናም ከደካማ ፈገግታ በቀር ምንም አልመለሰም ።

“ እባክህ በዘዴ እየቀረብክ አጫውተው” አሉ ፣ የአባትነት ቃና ባለው አነጋገር ። “ አሁን ባለው ሁኔታ ላይ ብቸኝነት ከተጨመረበት መጥፎ ደረጃ ላይ ይደርሳል ። እና እባክህ ብቸኝነት እንዳይሰማው ለማድረግ ሞክር ። ”

“ እሺ ” ብሎ እስክንድር ከተቀመጠበት ተነሣ ። ክፍሉን ልቅቆ ሊወጣ ሲልም ፣ ዮናታን በባለ አደራነት ስሜት አጥብቀው ጨብጠው ነቀነቁት ።

‘ የዐይን ፍቅር የዋዛ በሽታ አይደለም ’ አሉ ዮናታን ፣ ራሳቸው ለራሳቸው ። ‘ አቤልን ከዚህ ሕመም ለማዳን ምን መደረግ አለበት ? ’ የተለያየ የመፍትሔ ሐሳብ በጭንቅላታቸው ውስጥ መጣ ። ለጥቂት ደቂቃ ያህል ወደ ኋላቸው ተለጥጠው ተቀመጡ ፤ መነጽራቸውን መልሰው ዐይናቸው ላይ አደረጉ ።

ወረቀቶቻቸው ፣ ጠረጴዛው ላይ እንደ ተበታተኑ ጥለዋቸው ከክፍላቸው ወጡ ። ወደ አቶ መዓምር ክፍል ነበር የሄዱት ። አቶ መዓምር ለዮናታን ከሥራ ጓደኝነታቸውም ሌላ የቅርብ ጓደኛቸው ናቸው ።

ሰላምታ ተለዋውጠው እንደ ተቀመጡ ዮናታን ያለምንም መንደርደሪያ በቀጥታ ወደ መጡበት ጉዳይ አመሩ ።

“ እባክህ አንድ ተማሪዬ ስለ ታመመ ፣ በምን መንገድ ልንረዳው እንደምንችል እንድታማክረኝ ነበር ”

“ ማ የሚባል ? ”

“ አቤል ! አቤል ፤ ታስታውሰዋለህ ? ”

“ ኦ ! አዎ አስታውሰዋለሁ ፤ ያ ጎበዙ ልጅ አይደለም ? ” አሉ አቶ መዓምር ። ከአንድ ዓመት በፊት ሁለት ተከታታይ ኮርሶች አስተምረውት ነበር ። “ አሁን ታዲያ ምን ነካው ? ” በማለት ጠየቁ ።

“ አንዲት ልጅ በዐይኑ ወድዷል የሚል መረጃ ነው ያገኙሁት” አሉ ዮናታን ፣ ከአቀማመጣቸው ለጠጥ ብለው ።

“ ታዲያ ይሄ ሕመም ነው ወይስ ፍቅር ? ” አቶ መዓምር ጉዳዩን ቀለል አድርገው በመመልከት ዐይነት ፈገግታ ፈገግ አሉ ። የዮናታን ግንባር ግን ፈጽሞ አልተፈታም ።

“ ሕመም ነው እንጂ ! ከባድ ሕመም ። ”

“ ማለቴ'ኮ ፣ ” አሉ አቶ መዓምር ፣ ከዮናታን ፊት ላይ ፈገግታ ባጡ ጊዜ ሽምቅቅ ብለው ነገሩን በማስተባበል ዓይነት ፣ “ ማለቴ ፣ ይሄ የተፈጥሮ ጉዳይ ነው ፤ ሁላችንም ብንሆን በዐይናችን ሳናፈቅር አላለፍንም ። እንዲያውም ከራሴ ልምድ ብነግሣ ተዋውቄ ካፈቀርኳቸው ይልቅ በዐይኔ ያፈቀርኳቸው በቁጥር ይበዛሉ ። ”

“ ለነገሩማ ፍቅር የሚጀምረው በዐይን ነው ” በማለት ዮናታንም ፈገግ አሉ ።

“ ታዲያስ ፣ አሁን እኮ ወደኔው መጡ ” አሉ አቶ መዓምር ፣ የዮናታን ፈገግታ ለበለጠ ጨዋታ ጋብዟቸው ። “ ፍቅር ጤንነት ነው ። በኔ ግምት ሕመም ወይም በሽታ የሚሆነው ጥላቻ ነው ። ዐይን ደግሞ ምን ጊዜም እንዲያፈቅር ያስፈልጋል ። ይህ ራሱ የሕይወት ቅመም ነው ። መጥፎ የሚሆነው ዐይን መጥላት ሲጀምር ነው ። ዐይን ተጨፍኖ አይኬድ ነገር ! ”

የዮናታን ውይይቱ ወደ ቀልድ እንዳዘነበለ ወይም ደግሞ መልኩን እንደ ለወጠ ተሰማቸው ። እሳቸው አክብደው ያመጡት የአቤል ጉዳይ ፣ ለአቶ መዓምር ለምን ቀልሉ እንደ ታያቸው ዮናታን ሊገባቸው አልቻለም ። ‘ አቀራረቡ ይሆን ? ’ ሲሉ በልባቸው አሰቡ ።

“ የአቤልን የዐይን ፍቅር ግን ፣ እንዲህ አቅልለን አናየውም ” አሉ እንደ ገና ኮስተር ብለው ፣ “ በደረጃ እኛ ከምንለው ብዙ ይለያል ። እንዳጠናሁት ከሆነ ፣ ትምህርቱን በሚገባ መከታተል አልቻለም ። ግድ የለሽነትን ፣ ስልቹነትን እያሳየ ነው ። አልፎ አልፎም ከገለጻ ክፍል ይቀራል ። ቀድሞ አቤልን የምታስታውሰው ከሆነ ግን ፣ እንዲህ ዐይነት ተማሪ አልነበረም ። እና መፍትሔ ካልተፈለገለት መጥፎ ሁኔታ ላይ ነው የሚገኘው ” አሉና ፣ የካርልን ታሪክ ሊያጫውቷቸው ምላሳቸው ላይ ካደረሱ በኋላ መልሱት ።

“ እንደ ምንም ይችን ዓመት ሊጨርስ አይችልም ማለት ነው? ” አሉ አቶ መዓምር ። በዩኒቨርስቲው ውስጥ በታሪክ መምህርነት ብዙ ዓመት ስላገለገሉ ፣ የአቤል ዐይነት ችግር በተማሪዎች ዘንድ መከሠት ፣ ለእሳቸው አዲስ ነገር አልነበረም ። እንዲያውም ከጊዜ ብዛት እንዲሰለቹ አድርጓቸዋል ። ፈተና ሲደርስ መታመም ፣ ቅጡን ባጣ የጥናት ብዛት መቀወስ ፣ በጭንቀት ብዛት ማበድ ፣ በፍቅር ተጠምዶ ከትምህርት ተዘናግቶ መባረር ፣ ለዩኒቨርስቲው እንግዳ በመሆን የኀበዝ ተማሪዎች ተደናግሮ መውደቅ ፣ ይህንና ይህን የመሳሰሉት ሁኔታዎች በደረጃ ይለያዩ እንጂ ፣ በየዓመቱ በዩኒቨርስቲው ውስጥ ሳይከሠቱ አያልፉም ። አሁንም ዮናታንን እጅግ ያሳሰባቸው ጉዳይ ፣ አቶ መዓምርን ምንም ያህል አልኮረኮራቸውም ።

“ መጨረሱንማ ሊጨርስ ይችል ይሆናል ። ግን የሚያስፈልገው ጨርሶ መውጣቱ ብቻ ነው እንዴ ? ” አሉ ዮናታን፣ ቁጣ ባዘለ ድምፅ ።

“ ማለቴ ፣ ትምህርቱን ጨርሶ ሥራ ላይ ከዋለ ፣ ራሱን በማዝናናት አሁን ካለበት ሁኔታ ነጻ ሊወጣ ይችላል ። ”

“ እኔ ግን በዚህ መልክ አልመለከተውም ” አሉ ዮናታን ። “ አቤልን ዲግሪ አስይዞን ከዩኒቨርስቲ ማባረር ሳይሆን ፣ ታላቅ ምሁር የማድረግ ኃላፊነት አለብን ። ለዚህ ብቃት ያለው ልጅ ነው ። ደግሞም አሁን ባለበት ሁኔታ ትምህርቱንም ላይጨርስ ይችላል ። ”

“ እንግዲህ ለሥነ ልቡና ጥናት በሳል ለሆኑቱ እናማክራቸዋ ! ” አሉ አቶ መዓምር ፣ ነገሩን ለማሳጠር ያህል ።

“ ለአካዳሚክ ኮሚሽኑም አስታውቀን ፣ አንድ መፍትሔ ይፈለግለት እንጂ ! ” አሉ ዮናታን ።